

SIKKERHETSDATABLAD**Folio Bor**

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 13.10.2020

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Folio Bor

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde Gjødsel

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Produsent**

Firmanavn Grønn Gjødsel AS
Besøksadresse Nøtteholveien 51
Postadresse Strømfossveien 470
Postnr. 1890
Poststed Rakkestad
Land Norge
Telefon 92485000
E-post post@gronngjodsel.no
Hjemmeside www.gronngjodsel.no
Org. nr. 995194252

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: +47 22 59 13 00
Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON**2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

Klassifisering i henhold til CLP
(EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]
Stoffets/blandingens farlige
egenskaper

Repr. 1B; H360FD

Kan skade forplantningsevnen. Kan gi fosterskader.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på
merkeetiketten

Borsyre

Varselord

Fare

Faresetninger

H360FD Kan skade forplantningsevnen. Kan gi fosterskader.

Sikkerhetssetninger

P201 Innhent særskilt instruks før bruk.
P280 Benytt vernehansker / verneklær / øyevern / ansiktsvern.
P308+P313 Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp.
P405 Oppbevares innelåst.
P501 Innhold / beholder leveres til godkjent avfallmottak.

Supplerende faresetninger på
etikett

Bare for yrkesbrukere.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB

Ikke relevant.

Generell farebeskrivelse

Borsyre er et hvitt, luftfritt pulver som ikke er brannfarlig, brennbart eller eksplosiv, og har lav akutt oral og dermal giftighet.

Andre farer

Unngå kontakt under graviditet / amming.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Borsyre	CAS-nr.: 10043-35-3 EC-nr.: 233-139-2 Indeksnr.: 005-007-00-2 REACH reg. nr.: 01-2119486683-25	Repr. 1B; H360FD;	50 – 65 %	
Bemerkning, komponent	CAS nr 10043-35-3 har spesifikke konsentrasjonsgrenser: Repr. 1B; H360FD: C ≥ 5,5 %			
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for forklaring av faresetninger (H).			

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt

Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.

Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask huden grundig med såpe og vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Øyekontakt	Skyll straks med store mengder vann (temperert 20-30°C) i min. 15 min. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Svelging	Skyll munnen med vann. Drikk et par glass vann eller melk. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Håndtering og / eller behandling av dette materialet kan generere støv som kan forårsake mekanisk irritasjon av øynene, huden, nesen og halsen. Innånding: Støv kan i høye konsentrasjoner irritere svelg og luftveier og forårsake hoste. Hudkontakt: Støv kan irritere huden mekanisk. Øyekontakt: Støv kan irritere øynene mekanisk. Svelging: Svelging av større mengder: Kan forårsake kvalme, oppkast og diaré.
Forsinkede symptomer og virkninger	Kan skade forplantningsevnen. Kan gi fosterskader.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Symptomatisk behandling. Ingen spesifikk informasjon fra produsent.
-------------------	---

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Velges i forhold til omgivende brann.
Uegnede slokkingsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig. Kjemikaliet er flammehemmende.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Karbondioksid (CO ₂). Karbonmonoksid (CO).

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8. Bruk arbeidsmetoder som minimerer støvdannelse. Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv.
---	--

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding

Spill samles opp mekanisk. Sugers opp med støvsuger, eller feies forsiktig sammen og samles opp. Samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall i henhold til avsnitt 13.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Se også avsnitt 8 og 13.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8. Bruk arbeidsmetoder som minimerer støvdannelse. Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv. Gravide/ammende kvinner må ikke håndtere produktet.

Beskyttelsestiltak

Ytterligere informasjon

Kjemikaliet er hygroskopisk.

Råd om generell yrkeshygiene

Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Oppbevares i lukket originalemballasje på et tørt sted. Oppbevares innelåst. Oppbevares utilgjengelig for barn.

Forhold som skal unngås

Beskyttes mot fuktighet.

Betingelser for sikker oppbevaring

Råd angående samlagring

Lagres adskilt fra: Sterke reduksjonsmidler. Baser. Vann/fuktighet. Næringsmidler og dyrefôr.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder

Se avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametrer

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Sjenerende støv, respirabelt støv		8 timers grenseverdi: 5 mg/m ³	
Sjenerende støv, totalstøv		8 timers grenseverdi: 10 mg/m ³	

Kontrollparametere, kommentarer

Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2020-07-02-1479).

DNEL / PNEC

DNEL

Gruppe: Profesjonell
Eksponeringsvei: Langtids, dermal (systemisk)
Verdi: 392 mg/kg
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 10043-35-3.

Gruppe: Profesjonell
Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk)
Verdi: 8,3 mg/m³
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 10043-35-3.

PNEC

Eksponeringsvei: Sediment i ferskvann
Verdi: 1,8 mg/kg
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 10043-35-3.

Eksponeringsvei: Vann
Verdi: 9,1 mg/l
Referanse: Sporadisk utslipp
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 10043-35-3.

Eksponeringsvei: Renseanlegg STP
Verdi: 1,75 mg/l
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 10043-35-3.

Eksponeringsvei: Ferskvann
Verdi: 1,35 mg/l
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 10043-35-3.

Eksponeringsvei: Saltvann
Verdi: 1,35 mg/l
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 10043-35-3.

Eksponeringsvei: Sediment i saltvann
Verdi: 1,8 mg/kg
Kommentarer: Gjelder CAS-nr.: 10043-35-3.

8.2. Eksponeringskontroll

Forholdsregler for å hindre eksponering

Tekniske tiltak for å hindre eksponering

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon.

Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.

Øye- / ansiktsvern

Øyevernutstyr

Beskrivelse: Bruk støvtette vernebriller dersom det er fare for kontakt med øynene.

Ytterligere øyeverntiltak	Referanser til relevante standarder: NS-EN 166 (Øyevern – Spesifikasjoner). Øyedusj bør være tilgjengelig på arbeidsplassen. Enten en fast øyedusjenhet koblet til drikkevann (temperert vann ønskelig) eller en bærbar disponibel enhet (øyespyleflaske).
---------------------------	---

Håndvern

Egnede hansker	Polyvinylklorid (PVC). Naturgummi (lateks).
Gjennomtrengningstid	Verdi: > 480 minutt(er)
Tykkelsen av hanskemateriale	Verdi: 0,6 mm
Håndvernsutstyr	Beskrivelse: Benytt hansker som er hensiktsmessige for arbeidsoperasjonen. Hanskenes egenskaper kan variere hos de ulike hanskeprodusentene. Referanser til relevante standarder: NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer). NS-EN 420 (Vernehansker – Generelle krav og prøvingsmetoder).
Ytterligere håndbeskyttelsestiltak	Skift hansker ved tegn på slitasje.

Hudvern

Anbefalte verneklær	Beskrivelse: Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulighet for hudkontakt.
Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	Nøddusj bør være tilgjengelig på arbeidsplassen.

Åndedrettsvern

Anbefalt åndedrettsvern	Beskrivelse: Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av støv må det brukes egnet åndedrettsvern med partikkelfilter (type P3) Referanser til relevante standarder: NS-EN 143 (Åndedrettsvern – Partikkelfiltre – Krav, prøving, merking).
-------------------------	--

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
---------------------------------	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Faststoff. Pulver.
Farge	Hvit
Lukt	Luktfri.
Luktgrense	Kommentarer: Ikke relevant.
pH	Status: I løsning Verdi: 6,1 Kommentarer: Gjelder: CAS-nr.: 10043-35-3 Temperatur: 20 °C Konsentrasjon: 0,1 % Status: I løsning

	Verdi: 5,1 Kommentarer: Gjelder: CAS-nr.: 10043-35-3 Temperatur: 20 °C Konsentrasjon: 1,0 %
	Status: I løsnng Verdi: 3,7 Kommentarer: Gjelder: CAS-nr.: 10043-35-3 Temperatur: 20 °C Konsentrasjon: 4,7 %
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: 450 °C Kommentarer: Gjelder: CAS-nr.: 10043-35-3
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 1860 °F Kommentarer: Gjelder: CAS-nr.: 10043-35-3
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke brennbar.
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke relevant.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Stoffet er ikke brennbart. Flammehemmende
Eksplsjongsgrense	Kommentarer: Ikke relevant.
Damptrykk	Kommentarer: Ikke relevant.
Damp tetthet	Kommentarer: Ikke relevant.
Relativ tetthet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Løslighet	Medium: Vann Verdi: 4,7 % Kommentarer: Gjelder: CAS-nr.: 10043-35-3 Temperatur: 20 °C Medium: Vann Verdi: 27,5 % Kommentarer: Gjelder: CAS-nr.: 10043-35-3 Temperatur: 100 °C
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Kommentarer: Ikke relevant for en blanding.
Selvantennelighet	Kommentarer: Ikke relevant.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke bestemt.
Viskositet	Kommentarer: Ikke relevant.
Eksplorative egenskaper	Ikke eksplosiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.
-------------	--

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet

Kjemikaliet er hygroskopisk og vil absorbere vann ved kontakt med fuktighet i luft.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet

Kjemikaliet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelsene.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner

Oppstår ved kontakt med materialer som skal unngås (avsnitt 10.5) og ved ulempefulge forhold (avsnitt 10.4). Ved reaksjon med kraftige reduksjonsmidler som metallhydrider og alkaliske metaller frigis hydrogengass.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås

Beskyttes mot fuktighet.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås

Sterke reduksjonsmidler. Baser.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter

Ingen under normale forhold. Se også avsnitt 5.2.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Øvrige helsefareopplysninger

Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Vurdering av luftveissensibilisering, klassifisering

Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Vurdering av hudsensibilisering, klassifisering

Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Vurdering av arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller, klassifisering

Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Vurdering kreftfremkallende egenskaper, klassifisering

Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Vurdering av reproduksjonstoksitet, klassifisering

Kan skade forplantningsevnen. Kan gi fosterskader.

Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering, klassifisering

Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet - repeterende eksponering, klassifisering

Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Vurdering av aspirasjonsfare, klassifisering

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging

Svelging av større mengder kan gi illebefinnende og brekninger.

I tilfelle hudkontakt

Støv kan irritere huden mekanisk.

I tilfelle innånding

Støv kan i høye konsentrasjoner irritere svelg og luftveier og forårsake hoste.

I tilfelle øyekontakt

Støv kan irritere øynene mekanisk.

Annen informasjon

Kan gi fosterskader. Kan skade forplantningsevnen.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet

Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig. Dette utelukker imidlertid ikke muligheten for at store eller hyppige utslipp kan være miljøskadelige.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet

Kjemikaliet består hovedsakelig av uorganiske forbindelser.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulering, kommentarer

Forventes ikke å bioakkumulere.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet

Løselig i vann.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultat av vurderinger av PBT og vPvB

Ikke relevant.

12.6. Andre skadevirkninger

Økologisk tilleggsinformasjon

Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet

Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis

	bruksområdet avviker.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 02 01 08 landbrukskjemisk avfall som inneholder farlige stoffer Klassifisert som farlig avfall: Ja
	Avfallskode EAL: 06 01 06 andre syrer Klassifisert som farlig avfall: Ja
NORSAS	7131 Syrer, uorganiske
Annen informasjon	Må ikke helles i avløp.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods Nei

14.1. FN-nummer

Kommentarer Ikke farlig i forbindelse med transport under UN, IMO, ADR/RID og IATA/ICAO regler.

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentarer Ikke relevant.

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentarer Ikke relevant.

14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer Ikke relevant.

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning Nei

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler Ikke relevant.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Påkrevd skipstype Data mangler.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Begrensning av kjemiske stoffer oppført i vedlegg XVII (REACH)	Inneholder stoff(er) som er oppført i REACH vedlegg XVII. Restriksjonen er ikke relevant for denne blandingen og bruken av den.
Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008

med senere endringer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), 01.06.2004 nr. 930, med endringer. FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet Ja
er gjennomført

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H360FD Kan skade forplantningsevnen. Kan gi fosterskader.
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandør datert: 24.05.2017.
Brukte forkortelser og akronymer	ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code) DNEL: Utledet null-effekt-nivå (Derived No Effect Level) IATA: The International Air Transport Association ICAO: The International Civil Aviation Organisation IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) PNEC: Høyeste konsentrasjon av testsubstans som forventes å ikke gi miljøeffekt (Predicted No Effect Concentration) RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Nytt sikkerhetsdatablad
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Kiwa Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2015.
Versjon	1
Utarbeidet av	Kiwa Teknologisk Institutt as v/ Sharon M. Løver